

**ZAJEDNIČKA IZJAVA
S ČETVRTE KONFERENCIJE PARLAMENTARNIH POVJERENSTAVA ZA
EUROPSKE INTEGRACIJE ZEMALJA JUGOISTOČNE EUROPE
OBUHVAĆENIH PROCESOM STABILIZACIJE I PRIDRUŽIVANJA
Cetinje, 27. ožujka 2009.**

Četvrta konferencija parlamentarnih povjerenstava za europske integracije zemalja jugoistočne Europe obuhvaćenih procesom stabilizacije i pridruživanja (COSAP) organizirana je u Cetinju, na poziv predsjednika Odbora za međunarodne odnose i europske integracije Skupštine Crne Gore, dr. Miodraga Vukovića. Konferenciju je otvorio predsjednik Skupštine Crne Gore, g. Ranko Krivokapić. Četvrta konferencija COSAP-a ujedno je bila i 8. sastanak Cetinjskog parlamentarnog foruma (CPF), izvorne inicijative Skupštine Crne Gore, koja ove godine razmatra temu *europske integracije*. Na sastanku su, osim članova povjerenstava za europske integracije parlamenata zemalja članica COSAP-a, sudjelovali i gosti iz parlamenata Bugarske, Francuske, Nizozemske, Italije, Rumunjske, Švedske, Doma lordova Britanskog parlamenta, predstavnici Regionalnog vijeća za suradnju (RCC) i Regionalnog tajništva za parlamentarnu suradnju u Jugoistočnoj Europi (RSPC SEE), kao i visoki predstavnici Europske komisije, Organizacije za europsku sigurnost i suradnju (OESS), Svjetske banke (WB) i Europske banke za obnovu i razvoj (EBRD).

U okviru razmjene mišljenja o procesu stabilizacije i pridruživanja (PSP), sudionici 4. konferencije COSAP-a na Cetinju:

- Izražavaju punu potporu i suglasnost s procjenama u Strateškom dokumentu Europske komisije o proširenju EU, ali i uvjerenje da će EU u idućem razdoblju nastaviti proces proširenja kojim su obuhvaćene zemlje jugoistočne Europe, imajući u vidu važnost ovoga procesa za sigurnost i stabilnost regije i Europe uopće, unatoč barijerama u ovom procesu prouzrokovanim svjetskom ekonomskom krizom i institucionalnim promjenama unutar Unije;

- Pozivaju države članice EU da im proces proširenja bude prioritet, tako što će ohrabrivati entuzijazam političara i javnosti u Jugoistočnoj Europi radi postizanja demokratske sigurnosti te stabilnosti i ekonomske konkurentnosti zemalja regije;

- Izražavaju svoje mišljenje da se predstojeće proširenje treba odvijati prema prethodno utvrđenim kriterijima i da svaka zemlja treba biti zasebno ocijenjena, prema svojim zaslugama, osobito naglašavajući važnost liberalizacije viznog režima, pristup strukturalnim fondovima i postizanje statusa zemlje kandidata u vezi s ispunjavanjem utvrđenih kriterija;

- Prepoznaju da je tijekom dvogodišnjeg razdoblja, s razlikama u tranzicijskim fazama, od održavanja 3. konferencije COSAP-a u prosincu 2006. godine u Skopju do održavanja 4. konferencije COSAP-a u Cetinju, neosporiv napredak svake zemlje na putu k europskim integracijama i da je taj napredak cilj politika država COSAP-a;

- Ohrabruju sve zemlje obuhvaćene procesom stabilizacije i pridruživanja da nastave napredovati u procesu europskih integracija i provedu potrebne reforme civilnog i gospodarskog sektora - širokom mobilizacijom, te da primijene mjere kojima će učvrstiti demokratske i institucionalne kapacitete na njihovom teritoriju, kao i funkcioniranje njihovih tržišnih ekonomija;

- Ističu potrebu za trajnom i međusobnom suradnjom i potporom s ciljem uspostave zdrave vladavine prava i odlučne borbe protiv korupcije i ostalih oblika organiziranog kriminala;

- Izražavaju mišljenje da će parlamentarci iz država članica EU i parlamentarci u Europskom parlamentu nastaviti dijalog i suradnju s parlamentarcima iz zemalja u regiji, te da će poboljšati komunikaciju s biračkim tijelom o pitanjima budućeg proširenja EU, premda aktualna ekonomska kretanja negativno utječu na proces proširenja i javno mnijenje u državama članicama;

- Potvrđuju spremnost za većim uključivanjem u proces regionalne suradnje, prije svega putem Regionalnog vijeća za suradnju (RCC), kao regionalnog tijela za suradnju, te područja slobodne trgovine izmjenama i dopunama postojećeg sporazuma CEFTA i ostalih regionalnih inicijativa;

- Potvrđuju spremnost za jačanjem regionalne parlamentarne suradnje, imajući u vidu ulogu parlamenata kao najviših nacionalnih predstavničkih i zakonodavnih tijela, podupirući Regionalno tajništvo za parlamentarnu suradnju u Sofiji njegovim institucionaliziranjem i stalnim uključivanjem članova parlamenata u njegov rad, te podupirući regionalnu suradnju parlamentarnih povjerenstava za europske integracije zemalja obuhvaćenih procesom stabilizacije i pridruživanja u jugoistočnoj Europi, jer je regionalna suradnja jedan je od temeljnih uvjeta za napredak regije k europskim integracijama.

- Izražavaju zahvalnost zemlji domaćinu, Crnoj Gori, za organiziranje 4. konferencije parlamentarnih povjerenstava za europske integracije zemalja obuhvaćenih procesom stabilizacije i pridruživanja u jugoistočnoj Evropi i njenom doprinosu u radu konferencije.